

פרוטוקול מס' 188

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט, מיום ה' ט"ז באדר חשל"ב (2.3.72), בשעה 8.45.

נכחו:

חברי הוועדה:

- י. גולדשמידט - היו"ר
- ר. ארזי
- ב. הלוי
- א. אנקוריין
- י. ארידור

מוזמנים:

- משנה ליועץ המשפטי לממשלה	- פרופ' א. ידין
- משרד המשפטים	מר ארן
- משרד המשפטים	מר גלס
- סגן מנהל בתי-המשפט	השופט ד. איתן
- הנהלת בתי-המשפט	גב' מושכל
- הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	ד"ר שמרץ
- הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	מר נוימן
- משרד החוץ	י. גרא
- משרד החוץ	ר. מיגדל

רשם:

- א. טידי

סדר-היום:

1. חוק לחיקון פקודת הסטטיסטיקה, חשל"ב-1971
2. חוק העזרה המשפטית למדינות זרות (חיקון), חשל"א-1971

1. חוק לתיקון פקודת הסטטיסטיקה, תשל"ב-1971

הי"ד י. גולדשמידט:

אני מוחת את הישיבה.

נעטוק תחילה בחוק לתיקון פקודת הסטטיסטיקה. החוק הובא לכנסת על-ידי שר החינוך והתרבות, ומר אלון הסביר שמטרת החוק היא לאפשר לסטטיסטיקן הממשלתי למסור למרשם האוכלוסין פרטים על שמו, מספר זהותו ומענו של אדם, מה גם שפרטים אלה ממילא מתפרטים בציבור ואין הם סודיים.

בוויכוח במליאת הכנסת השתתף רק חבר-כנסת אחד, והייתי מבקש שיסבירו לנו, מה פירוש הדבר שמדובר בפרטים אשר ממילא מתפרטים בציבור; ואם הם מתפרטים - האם זה כחוק או לא כחוק? ואם זה כחוק - מדוע נחוץ חוק זה?

חה"כ עופר, שהשתתף, כאמור, בדיון, עמד במיוחד על כך, שחוק זה יוכל לעזור בעידכון ובהשלמת פנקס הבחורים, ובעיקר לקראת ניסן תשל"ג.

מר ארן:

כללית ברצוני לומר שפקודת הסטטיסטיקה, 1947, היא עדיין המסגרת החוקית בה פועלת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עד היום. ההוראות העיקריות בפקודה נותנות לסטטיסטיקן הממשלתי וללשכה המרכזית לסטטיסטיקה סמכויות נרחבות לשאול שאלות ולקבל תשובות מהציבור, ומצד שני משילות עליהם איסור חמור על גילוי אותן תשובות בכל צורה שהיא, ובכלל זה בצורה בה אפשר לזהות את האדם שנתן את התשובה או שהתשובה מחייחסת אליו.

אשר לשם, למען ומחות או יותר העודת הזהות, כל אדם רשאי, לפי סעיף 29(ב) לחוק מרשם האוכלוסין, לקבל את שמו ומענו של כל אדם הרשום במרשם. ההנחה היא, שהשם והמען אינם פרטים שצריך לשמור אותם בסוד.

אולם החברר לנו מתור הנסיון, שבעוד השם נחות או יותר בסדר, הרי המען במקרים רבים אינו מדוייק, מפני שאנשים עוברים ממקום למקום ואינם סורחים להודיע למרשם, או משום שהמען, כפי שמרשם לפני עשרים שנה, איננו עוד המען המדוייק.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עומדת לערוך במאי השנה מיפקד אוכלוסין. בהזדמנות זאת הוקדים ירשמו גם את השמות וגם את המענים של האנשים, לפי פירוש מדוייק ועדכני. יהיה זה חבל אם מיפקד זה, שיושקעו בו הרבה כסף ועמל, לא ישמש גם לעידכון מרשם האוכלוסין.

אשר לפרטים אחרים, אין כל כוונה לעשות פרצה בחוק ולאפשר את גילוייהם. זה עלול לפגוע בחדמית הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כמי ששומרת על סודיות, וגם הלשכה לא הייתה מעוניינת להרוג מעבר לתיקון צנוע זה.

מר גלס:

אולי אוסיף דוגמה פרקטית: בחודשים ינואר ופברואר חילק מינהל מלוות המדינה את תעודות מלווה הקליטה 1966. התעודות נשלחו בדואר לפי המען האחרון. כמובן שיש הרבה אי-דיוקים, ובמקרה זה כספים - בטכומים לא מפותלים - אינם מגיעים לתעודתם.

ד"ר שפרד:

נאמר כבר שבקרוי ייערר מיפקד אוכלוסין. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מצווה, על פי החוק, לשמור על סודיות. יתן עם זאת רוצים לשנות את הציבור. עובדה היא שאחד מהמקידים מרשם התושבים המאז מסירת אינפורמציה על שמות וכחובות, בעיקר בהזדמנות מרשם פנקס הבחורים, אבל גם לצרכים רבים אחרים -

חינוך, צבא וכו'. מצד שני, הודעת הצורך למסור על שינוי כתובת עדיין לא השחרשה בכל הציבור שלנו, ואין בכך פלא אם נביא בחשבון את הרקע המגוון של אוכלוסייתנו. לכן, ההגיון המינהלי והציבורי היה מחייב לתת הזדמנות למרשם החושבים לעדכן את עצמו באותה הזדמנות של עריכת מיפקד אוכלוסיין.

היום המרשם מעדכן את עצמו על-ידי הודעות של הקהל עצמו ועל-ידי מבצעים שונים. למשל: עם הצגת פנקס הבחורים לפנסה ולרשויות המקומיות, ובעיקר בשנת בחירות. יש גם קשר מינהלי בין המרשם לבין הרשויות השונות, כגון משרד הרישוי, לשכת העבודה, שירות התעסוקה וכו'. בכל הרשויות האלה מבקשים לראות את העודת הזיהוי של אדם וצוודאים אם הוא לפחות שייך לאותו ישוב. אולם אמצעי העידכון המשוכלל ביותר הוא מיפקד אוכלוסיין שמקיף את האוכלוסייה כולה.

אני יכול להוסיף, שאין חידוש בעצם ההצעה המונחת בפניכם, אלא רק בפורמון לציה המשפטית. לפני 11 שנה, ב-1961, היה לנו מיפקד אוכלוסיין, וגם אז היה מקובל על דעת הכל, כולל משפטנים, שיש לנצל את המיפקד לעידכון מרשם האוכלוסיין. הפתרון נמצא אז בכך שר הפנים מינה את מוקד הלשכה לשמש בעת ובעונה אחת גם כפקיד רישום. כך הוא יכול היה לאסוף את האינפורמציה הנחוצה הן למיפקד והן למרשם. בנוסף על כך ניתנה הוראה מחאימה על-ידי ראש הממשלה, כממונה על הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שהסירה את שכנת התחולה של סעיף העונשיין.

לקראת המיפקד שיעבך השנה היו בירוריים ודייוניים והובעה הדעה שאותו פתרון של מינוי אדם כמפקד-מפקיד מרשם בעת ובעונה אחת איננו כה אלגנטי, וכן הובעו ספיקות האם להרשאה שניתנה בזמנו על-ידי ראש הממשלה היה בטיס חוקי. אי לכך טוכם שיש ללכת הפעם לחקיקה.

מבלי להכנס ליוחר מדי פרטים טכניים אוטיין, שגם הטכניקה של עריכת המיפקד שונה הפעם מזו של המיפקד הקודם. ב-1961 היו שני אמצעי או מוקדי אינפורמציה: שאלונים בשביל המיפקד וכרטיסים בשביל המרשם. הפעם - הן מסיבות של חסכון והן משום שזה מחיש את קבלת התוצאות הסטטיסטיות - הכל נכרך יחד, ואמצעי האינפורמציה היחיד הוא שאלון המיפקד. זו סיבה נוספת לצורך בהכשר חוקי, כמוצע כאן.

היו"ר י. גולדשמידט: אם רוצים להעביר אינפורמציה, אני מסער כי נקודת האחיזה העיקרית תהיה תעודת הזהות, או מספר תעודת הזהות, משום ששמות זהים יש הרבה. האם אתם מתכוונים למסור באופן סדיר את כל מספרי תעודות הזהות, או לפי בקשת המרשם?

ד"ר שמרץ: לשכת המרשם נכנסת עכשיו לשלב של תיכנון פעיל, כדי לגבש את דרישותיה. הכוונה היא לתת להם את האינפורמציה הרלבנטית מסוג זה.

היו"ר י. גולדשמידט: אבל רק בשלוש הפרטים האלה.

ד"ר שמרץ: כן, כאשר מספר הזיהוי - לצורך עבודה במיכון אוטומטי בקנה-מידה גדול - הוא הנקודה המכרעת.

היו"ר י. גולדשמידט: האם יש הערות ושאלות לתכרי הוועדה? היות ואין - אני מעמיד את הצעת החוק להצבעה.

הצבעה

2. חוק העזרה המשפטית למדינות זרות (תיקון), חשל"א-1971

הינו"ר י. גולדשמידט:

נמשיך בדיון בחוק העזרה המשפטית למדינות זרות. משתתפים היום בישיבה שני באי-כוח של משרד החוץ. כזכור, בדיון הראשון העלו חברים אחדים ספיקות ושאלות, האם אמנם נכון יהיה להרחיב את ההגדרה של רשות שיפוטית ולקבוע בחוק, שלגבי כל מדינה המבקשת עזרה משפטית, ושאנחנו מוכנים להגיש לה עזרה כזאת, מדינת ישראל תקבל את הודעת המדינה הזרה - בשאלה מה אצלה רשות שיפוטית - כמחייבת. היינו רוצים לשמוע מפי נציגי משרד החוץ על דרך המעלה של העניין הלכה למעשה - אילו מדינות מונות, איך הדבר מתבצע וכו'. אגב, כבר עמדנו על כך - בעקבות דיון בחוק אחר - שהסכמי העזרה הדדיים יש לנו עם מספר קטן של מדינות, מספר שאינו עולה על 15.

ר. מיגדל:

תמיד יצאנו מההנחה, שאנו דנים באמנה האירופית בדבר עזרה משפטית, וכאן ניתן להפיר אותה ספיקות שהזכור היושב-ראש, משום שבסעיף 24 של אותה אמנה נאמר, שבעת אישורה במטרת הודעה מה היא רשות שיפוטית.

י. ארידור:

החוק אינו מוגבל לאמנה.

ר. מיגדל:

אני מדבר בקשר לאמנה האירופית. לזה אפשר למצוא פתרון בסיוג סעיף 1. אני מסכים בהחלט. גם המשלה איננה מעוניינת שכל מדינה תקבע כראות עיניה ששומר או מקיד עירוני - דרך משל - הינו רשות שיפוטית. אולם דברי מחייטים לאמנה האירופית.

כאמור, בסעיף 24 של האמנה נאמר שכל מדינה המצטרפת לאמנה רשאית לפרש אילו רשויות ייחשבו כרשויות שיפוטיות. כלומר, המדינה תקבע, לצרכי האמנה, מה הן הרשויות השיפוטיות שלה. עם זאת, כלל נפוץ הוא במשפט הבינ-לאומי, שאין מדינה זרה יכולה להכתיב למדינה אחרת, למשל לישראל, מה הן הרשויות השיפוטיות בישראל. מכיוון שכן, גם אנחנו לא נוכל להכתיב לאחרים מה אצלה רשות שיפוטית. לדעתי, זה הפירוש שצריך לתח לאמנה.

כאשר מתקבלת בקשה ממדינה זרה, השופט יכול להגיד: לדעתי הבקשה איננה באה מרשות שיפוטית זרה. במידה והיועץ המשפטי או נציגו מוסמך להופיע בהליך כזה, יכול היה לשעון בדיוק אותה טיעונים שטענתי כאן, אבל זה היה מסבך את העניין בלי סוף, משום שאז על היועץ המשפטי להופיע בכל משפט, ואני מרשה לעצמי לגלות לכש כי אנחנו מקבלים ערות אם לא מאות בקשות על עזרה משפטית בעניינים פליליים מדי חודש. (הינו"ר י. גולדשמידט: מאיזה מדינות?) מצרפת, מיוון, מאיטליה, משווייץ ומכל מיני מדינות אחרות. אני כבר לא מדבר על הבקשות לעזרה משפטית מגרמניה. משם מתקבלות בקשות רבות, כאשר ב-99% מהן מדובר על פליליים נגד פושעים נאציים.

יש עוד שיקול מסויים, שאיננו שיקול

משפטי אלא מדיני. האמנה נקראת אמנה אירופית. אינני חושב שאפשר לשעון כי ישראל היא חלק של אירופה או שהיא מדינה אירופית. אנחנו הצטרפנו לאמנה הזאת ולאמנה בדבר הסגרה, אבל איננו צריכים לשכוח כי אנחנו שם לא בזכות אלא הודות לנטייה אוהדת מצד מדינות אירופה. ואין אנו צריכים לקלקל יחס זה.

הינו"ר י. גולדשמידט:

חוקף האמנה אינו תלוי בחוק זה.

ר. מיגדל:

אנחנו מעוניינים להיות מיוצגים כמשקיפים במועצת אירופה, וקשיים אשר יתעוררו בקשר לביצוע אמנה זו או אחרת - שלא יהיו בעוכרינו.

היו"ר י. גולדשמידט:

באיזו דרך מינהלית מגיעות חביעות אלה אלינו? מי מונה אל מי?

י. גרא:

משרד החוץ של מדינה שהיא צד לאמנה הזאת מונה אל משרד החוץ שלנו בצינור הדיפלומטי ומבקש או חיקור דין או מטירת מסמכים משפטיים.

ר. מיגדל:

ואנחנו מעבירים את הבקשה להנהלה בתי-המשפט.

ד. איתן:

הנטייה המסתמנת בעולם היא להוציא את משרדי החוץ מהתמונה, וזאת מטעם פשוט: רואים בזה עיכוב מיותר. הכוונה היא שהפניות תהיינה מרשות שיפוטית אל רשות שיפוטית, בלי התיווך של משרד החוץ. עם זאת, אנחנו עומדים על כך שהפניות לא תהיינה ישירות לאיזה בית-משפט אלא תופנינה באמצעות הנהלת בתי-המשפט. היום הדבר מקובל בעניינים אזרחיים, ולא אחפלא אם יאמרו את הנוהל הזה גם בעניינים פליליים. אם אינני טועה לגבי הפניות מגרמניה יש כבר הסכמה להוציא את משרד החוץ מהתמונה.

י. גרא:

אני חושב שאפשר לצמצם את הוויכוח הזה לעניינים פליליים, מפני שבעניינים אזרחיים הבעיה מהי רשות שיפוטית איננה קיימת.

ד. איתן:

אבל היא עלולה להתעורר. שער לעצמך שבאיזו מדינה עוסקת בפירוק חברות לשכת המסחר ולא עוסק בזה בית-המשפט.

י. גרא:

רצוי לזכור שבתום שנה אחת להפעלת האמנה האירופית, בכנס שנערך בשטרסבורג, ושבו השתתף גם היועץ המשפטי דאז של משרד החוץ, הובעה ביקורת חריפה נגד הסתייגותנו לשעיף 24 של האמנה ונגד הזכות שמדינת ישראל נטלה לעצמה לקבוע מהי רשות שיפוטית במדינה זרה ומה - לא. לפי העקרונות של המשפט הבינ-לאומי לא יחזק כדבר הזה. אז נתבקשנו לתקן את החוק שלנו.

ב. הלוי:

מי פנה אלינו?

י. גרא:

המזכירות של מועצת אירופה.

ב. הלוי:

אמש בפניה רשמית?

ר. מיגדל:

לא מדובר על כך, כמוכר, שמדינה זרה תקבע, למשל, כי סותר ירקות בשוק הוא בבחינת רשות שיפוטית. כל אחד יבין שלא מדובר בזה. אולם במדינות אירופיות שונות המיבנה המשפטי שונה לחלוטין מזה המקובל אצלנו. ביחוד בעניינים פליליים. אצלנו יש הבחנה ברורה בין התביעה הכללית לבין בית-המשפט. בצרפת אין הבחנה חדה כזאת. ואמנם, בעיה זו מתעוררת בדרך-כלל כאשר אנחנו מקבלים פניה למטירת מסמכים או לגביית עדות מהתביעה הכללית הצרפתית. עם החובע הכללי יכול להיות מועבר למחרת היום לחפיקד של שופט, וגם להיפך - שופט יכול להפוך בין רגע לחובע כללי. לכן, כאשר בקשה כזאת יוצאת מאת החובע בצרפת, אנחנו מניחים שהוא שוקל אותה בדיוק כפי שהיה שוקל אותה שופט, משום שיש לו אותו מעמד או אותה הכשרה.

ב. הלוי:

האם ישנה תחת ידכם הפניה של מועצת אירופה?

י. גרא:

זה נאמר לנו בביקורת בעל-פה.

היו"ר י. גולדשמידט:

גם שר המשפטים החרש מהטענות שהושמעו בדיון במליאה בדבר פתח זכות קביעה לכל מדינה זרה לקבוע מהי רשות שיפוטית, והוא הסכים שיש יסוד לבדוק מחדש שאלה זו.

אני מבין שזה מתבקש עתה עוד יותר. משום
 שאם לפי הנוהג עד כה הפניות האלה צריכות לעבור אינסטנציה גבוהה
 ומוכרת, בדמות משרד החוץ של המדינה הזרה ומשרד החוץ שלנו, דבר שהיה
 מעניק לנו הרגשת בטחון מסויימת, ולפניה עצמה - גושפנקא רשמית על-ידי
 עצם ההעברה בידי משרד החוץ, למדנו היום שהנטייה המסתמנת היא לבטל את
 הצינור הזה. אני אישית אינני מתרשם שההתפתחות הזאת עוזרת לנו לקבל
 את הצעת החוק. להיפך, יש בה כדי להכביד. נניח שמשרד החוץ לא
 יהיה בחוץ התמונה. האם לא יתכן שכל פניה ממדינה זרה לעזרה משפטית
 תוגש לנו באמצעות הסמכות המשפטית העליונה של אותה מדינה, שהיא כאילו
 מאשרת את הפניה על-ידי עצם העברתה אלינו? וזאת כדי להקנות לפניה קצת
 יותר חוקף, ולנו - הרגשת בטחון מסויימת.

ג. הלוי:

הפירוש ששמענו היום לסעיף 24 של האמנה
 הוא חידוש בשבילי. אף לא העליתי על דעתי
 שיכול להיות פירוש כזה, כאשר אני קורא את לשון הסעיף, לאמור: "כל צד
 המחקר יהיה רשאי לציין בהצהרה שתישלח למזכיר הכללי של מועצת אירופה
 בעת התייחסותה לאמנה, או בעת ההפקדה של מסמך אישרורו או הצטרפותו -
 ולא נאמר שחם בכל זמן שהוא - אילו רשויות הוא יראה כרשויות שיפוטיות
 לפי אמנה זו". השבתה לתומך הפירוש של הסעיף הזה הוא שישראל, כמו כל
 מדינה אחרת שהופכת להיות צד לאמנה, רשאית, בעת הצטרפותה לאמנה זו,
 להגדיר מה הן הרשויות השיפוטיות של מדינות אחרות שהיא תכיר בהן
 כרשויות מוסמכות לדרוש מאחזנו להפעיל את החיוביותה לפי אמנה זו.
 אולם בפעם הראשונה אני שומע פירוש הפוך מפני נציג משרד החוץ, לאמור,
 שישראל, או כל מדינה אחרת, יכולה להגדיר מה הן הרשויות השיפוטיות שלה
 וחו לא.

אם יהיו חלוקי-דעות על הפירוש הנכון של
 סעיף 24 לאמנה - אבקש חוות-דעת רשמית של היועץ המשפטי לממשלה.

מהי ההנמקה לפירוש שלי? כל הפרוצדורה הזאת
 נסבה על שני צירים: המדינה המבקשת והמדינה המבקשת. המושג "רשות
 שיפוטית" קשור עם המדינה המבקשת. אין הוא מופיע בקשר עם המדינה
 המבקשת. האמנה כולה בנויה כך, שהמדינה המבקשת צריכה לפעול בהתאם
 לאמנה אם יש פניה של רשות שיפוטית של המדינה המבקשת. הרשות השיפוטית
 של המדינה הזרה, המבקשת, נועדה לשמור על חוקיות הפניה.

בהקשר זה מתעוררת השאלה: מהי רשות שיפוטית?
 יש מדינות בהן המושג הזה רחב יותר ויש מדינות בהן המושג הזה צר יותר.
 לכן צריכה להיות כאן הגדרה מסויימת. אינני יכול לפרש את סעיף 24
 כאילו הוא אומר שכל מדינה חגדיר מהי רשות שיפוטית אצלה, מפני שהוא
 מדבר בפירוש על הצהרה שתימסר במועד מסויימ וקבוע ובאופן חד-פעמי,
 בעוד שענין זה של מה כל מדינה רואה אצלה כרשות שיפוטית איננו אלא
 ענין של מידע, והוא גם דבר שעשוי להשתנות מעת לעת. סעיף 24 בא
 איפוא להעניק זכות למדינה המבקשת להגביל את הכרתה היא כרשויות
 שיפוטיות זרות, ועליה לעשות זאת בהצהרה האמורה להמסר במועד מסויימ.
 מפאן שאני רואה את כל הקונסטרוקציה בצורה אחרת משרואים אותה נציג
 משרד החוץ.

אין טעם, לדעתי, לדון בתיקונים בחוק אם
 יש חלוקי-דעות על פירוש סעיף 24 לאמנה שכל הצעת החוק נובעת ממנו. וגם אם
 חוק זה בא בעקבות הפעלת האמנה האירופית, אל לנו לשכוח שהחוק הוא
 כללי ואיננו מתייחס לאמנה זו בלבד. הוא יכול על כל מדינה שיש לנו
 אתה איזה שהוא הסכם דו-צדדי - אבל זו שאלה שניה. קודם-כל עלינו
 לתת תשובה חד-משמעית לשאלה: מהו הפירוש הנכון לסעיף 24 באמנה?

ד. ארידור:

אני שוחף לפירוש של ד"ר הלוי, גם בקשר
 להצהרה לפי סעיף 24 של האמנה. אולם משרד
 החוץ שלנו היה בלתי זהיר כאשר ניסח את הצהרתנו. ממשלת צרפת, למשל,
 נתנה הצהרה אחרת. היא אמרה: ממשלת צרפת מצהירה כי יש לראות כרשויות

שיפוטיות צרפתיות לצרכי אמנה זו וכו'. כלומר, כאשר ממשלת צרפת רצתה לצמצם את הצהרתה ולהבהיר שהיא מתכוונת להגדיר אך ורק את הרשויות השיפוטיות הצרפתיות, היא זיברה בהצהרה על "רשויות שיפוטיות צרפתיות". לעומת זאת, הנוסח של ההצהרה הישראלית אומר: לענין האמנה יראו בכל בית-משפט או בית-דין מוסמך רשות שיפוטית".

סעיף 24 אינו מתייחס רק לרשות השיפוטית של הארץ המצהירה. הוא כללי. ממשלת צרפת החליטה לצמצם את השימוש בסעיף 24. אנחנו - לא. ז.א. אנחנו הפעלנו את הסמכות לפי סעיף 24 בכל חקפה. לא רק לגבי הרשויות השיפוטיות שלנו. מכאן שהגבלנו את אפשרות ההרחבה של המושג "רשות שיפוטית", ולכן גם החוק שלנו אומר בדיוק אותם דברים שאמרנו באמנה: כל בית-משפט או בית-דין מוסמך. יוצא שאנחנו התאמנו את עצמנו. בהצהרתנו. להגדרה שהיחה בחוק.

אם עכשיו באים לחקן את החוק, אנהנו מעמידים אותו בסתירה להצהרה שממשלת ישראל נתנה לאמנה הבין-לאומית. לפי הפירוש היחיד האפשרי שאפשר לתת להצהרה שלנו.

אם היחה לנו זכות משפטית לתת את הפירוש הרחב הזה לסעיף 24 - ואמנם חשבנו שיש לנו הזכות הזאת - אינני רואה סיבה הגיונית לחקן את החוק בלי לחקן את ההצהרה לפי סעיף 24. נניח שאפשר לעשות זאת. נציגי משרד החוץ צריכים לבוא ולהגיד: משרד החוץ מתכוון לחקן את הצהרת ישראל לפי סעיף 24. אם משרד החוץ איננו אומר זאת, יוצא שאנחנו מציעים לחקן חוק שיעמוד בסתירה להצהרה בין-לאומית של המדינה.

י. גרא: אתה צודק.

י. ארידור: לכן, קודם אתם צריכים להודיע לנו. האם יש כוונה לחקן את ההצהרה שלנו לפי סעיף 24, ואם יש סמכות לכך.

י. גרא: יש כוונה.

י. ארידור: אם יש כוונה כזאת, עלינו לבדוק את הענין לעיצומו. התוצאה תהיה שאנו נכיר בכל רשות זרה כרשות שיפוטית לצורך האמנה, גם אם לפי המושגים שלנו אין אותה רשות נחשבת בישראל כרשות שיפוטית. זה נראה לי קצת מוגזם. לפי ההגדרה הצרפתית של רשות שיפוטית, למשל, זה כולל גם נציג החביעה הכללית ליד בחי-הדין המשטרתיים. לפי מושגינו אנו זהו דבר רחוק מרשות שיפוטית, ואינני סבור שאנחנו חייבים לתת את כל העזרה המשפטית לרשויות כאלה. מדוע אנחנו צריכים להיות אלה שנשעבד את המושגים המשפטיים שלנו למושגים המשפטיים של מדינות זרות? אין שום סיבה לרוץ לקראת זה. בייחוד שגם במדינה הזרה אין כל מניעה להעביר את הבקשה על-ידי צו של בלח-המשפט.

אינני נלהב מהתיקון הזה, ולכן אני מצטרף לדעתו של חה"כ הלוי האומר: קודם-כל עלינו להבהיר לעצמנו מהו הפירוש המוסמך לסעיף 24. וכוונתי לאו דווקא לפירוש של היועץ המשפטי, ולממשלה, אלא אני שואל האם יש פירוש מוסמך של מועצת אירופה האומר, שלא יתכן כי מדינה שהיא צד לאמנה תגדיר מהי רשות שיפוטית של מדינה זרה. אם נשמע שיש פירוש כזה, ושאנחנו נחשבים כמפירים את האמנה על-ידי מועצת אירופה - זה ענין אחד; אם לא - הייתי מעדיף להשאר צמוד לפירוש שלנו.

י. גרא: אני מבקש לקרוא את סעיף 24 לא כסעיף העומד בפני עצמו אלא בהקשר לסעיף 1. אמנם סעיף 1 לא נזכר בסעיף 24, אבל שם מדובר במפורש על "רשויות שיפוטיות של הצד המבקש", ואין כל ספק שהמושג "רשות שיפוטית" בסעיף 24 מקורו בהתייחסות לרשות שיפוטית של הצד המבקש, הפונה.

הפירוש הזה איננו פירוש של משרד החוץ, אלא הוא מצא בימני מלא במועצת אירופה בשטנסבורג. כל חברי מועצת אירופה הביעו אי-שביעות רצון מהצהרתנו לפי סעיף 24 וביקשו כי נשנה אותה. ד"ר מיגדל יכול לספר לכם על הקשיים היום-יומיים המתעוררים בעקבות הצהרתנו זו, שהיא הסתייגות חמורה להפעלת האמנה.

היו"ר י. גולדשמידט:
הייתי מבקש שלישיבה הבאה תואילו להביא אסמכתאות או חומר בנוגע לענין שד"ר גרא הזכיר - הדיונים במועצת אירופה והפניה אלינו.

הישיבה ננעלה בשעה 10.00.